

Alfa NT2: een Vlaamse visie

1 januari 2003

Auteur: Lieve van Hoetighem

Volume: 06

Nummer: 3

Pagina's: 19-20

Documenten

- [alfanieuws_jrg06_032.pdf](#)

o e r s alfa nt2 een vlaamse visie in vlaanderen bleek verschillend gedacht te worden over de doelen en methodieken in het alfabetise ringsonderwijs nederlands als tweede taal de vraag naar ondersteuning en houvast was groot van daaruit groeide het voorstel om een werkgroep te starten die zich zou gaan buigen over het onderwerp de besprekingen resulteerden in een visietekst die een van de auteurs hier kort introduceert lieve van hoetighemjvlaams ondersteuningscentrum basiseducatie mechelen n vlaanderen werd enige tijd geleden kelaars en beleidsmakers tot nadenken te naar de manier waarop volwassen op het platform voor de basiseducatie stemmen de discussies die reeds op anderstalige analfabeten leren is zo alfabetisering in het nederlands als twee gang gekomen zijn zullen noodgedwongen stelden wij vast dringend onderzoek de taal alfa ntz als project naar voren gen alle partijen rond de tafel brengen nodig en in het alfabetiseringsonder geschoven er was in het veld behoefte aan om ten aanzien van de doelgroep wel wijs moet rekening worden gehouden enig houvast dat resulteerde in de voor overwogen keuzes te maken in dit arti met de leerbehoeften van de cursisten ming van een projectgroep die zich daaro kel geef ik geen samenvatting van de visie ver zou gaan buigen in de discussies in tekst maar wel zal ik enkele speerpunten hoe lesgeven aan analfabeten de projectgroep probeerde men een ant voor u op een rij zetten in de visietekst worden na deze inlei woord te vinden op vragen als wat is alfa dende opmerkingen vooral een aantal betisering wat zijn de algemene doels tel de analfabete cursist bestaat niet suggesties gedaan die het lesgeven aan lingen moet alfa ntz een voorbereidend volledig analfabete cursisten semi analfabeten zouden kunnen verbeteren traject zijn hoe lang mag een alfatraject analfabeten anders alfabeten en cur hier een greep uit enkele stellingen en duren die discussies moesten leiden tot sisten met leerproblemen hebben aller suggesties een aantal aanbevelingen voor het veld lei specifieke kenmerken maar ze heb naast de mondelinge tweede taalverwer die aanbevelingen kwamen er in de vorm ben een ding gemeen ze verschillen in ving in functie van het alfabetiserings van de visietekst alfabetisering in het veel opzichten van gealfabetiseerden proces is het zaak dat luisteren en spre nederlands als tweede taal uitgegeven door omdat ze een aantal vaardigheden en ken in het nederlands als tweede taal ook het vlaams ondersteuningscentrum attitudes missen met betrekking tot doel op zichzelf is daar-

bij moet reke basiseducatie vocb te mechelen leerhouding tekstbegrip cognitieve ning worden gehouden met het natuur vaardigheden en opzoekvaardigheden lijke taalverwervingsproces cursisten speerpunten hebben deze cursisten een achterstand moeten eerst de boodschappen van ande wie een kant en klaar recept verwacht die soms wel soms niet in te halen is ren begrijpen daarna kunnen ze leren om aan de slag te gaan in een alfagroep wat leerhouding betreft zijn de cur zeggen wat ze willen zeggen de inhoud is bij voorbaat gewaarschuwd een magi sisten bijvoorbeeld niet of nauwelijks staat daarbij voorop zeker in het begin sche formule bestaat er niet wel heeft de vertrouwd met zelfstandig werken met op de vorm voor de docent betekent dat werkgroep haar inzichten gebundeld en leerconventies met het bewaken van dat hij of zij cursisten niet te vlug op hun stellingen betrokken die bij gebrek aan het eigen leerproces of met het corrige productie moet beoordelen wetenschappelijk onderzoek niet steeds ren van het eigen handelen wat betreft het technische lezen en schrijven is geen kunnen hardgemaakt worden men kan cognitieve vaardigheden zijn de cur doel op zich maar een middel om som het met ons eens zijn of niet maar we sisten niet of nauwelijks vertrouwd met mige doelen in het ntz verwervingspro spreken wel klare taal en hopen daarmee nauwkeurig waarnemen vergelijken of ces te kunnen realiseren is het nodig dat onderwijsverstrekkers materiaalontwik orienteren in ruimte en tijd de cursist zelfstandig kan lezen en schrij alfa nieuws nummer 3 september 2003 9 o e r s ven geen enkele methode is daarbij gelijkheden van cursisten worden vaak keuzes gemaakt die de kwaliteit van het alleenzaligmakend het combineren van pas duidelijk naarmate de cursist vor alfa nt2 onderwijs nadelig beïnvloeden methodes voorkomt het gevoel van falen dert in het leren van de nederlandse hiermee doet men geen recht aan de dat kan ontstaan indien de cursist er niet taal en die wensen en vaardigheden specifieke behoeften van de cursist die in slaagt volgens een methode te leren zullen uiteindelijk bepalen hoe ver hij recht heeft op een goed aanbod in elk lezen en schrijven kan gaan en dus hoeveel tijd en geld geval is een apart traject voor analfabe schrijven blijft een moeilijk gegeven in hiervoor nodig is ten noodzakelijk zolang de alfabetise het alfabetiseringsonderwijs al hoewel ring niet voltooid is voor veel cursisten geldt dat schrijven apart en geïntegreer de overheid kan de praktijk ondersteu alleen ter ondersteuning van het lees pro aan cursisten moet de kans geboden nen door bundeling van kennis en erva ces wordt gebruikt hebben anderen wel worden om door te stromen in functie ring wetenschappelijk onderzoek en degelijk meer verwachtingen die willen van de beoogde doelsituatie het is vol materiaal ontwikkeling op het terrein te de stap naar echt zelfstandig schrijven strekt onzinnig cursisten weg te houden bevorderen ook daadwerkelijk zetten dit moet men van hun einddoel met het argument dat momenteel heeft de vlaamse overheid voorzien in een alfatraject lang niet iede ze eerst beter moeten lezen en schrij aan het steunpunt nt2 in leuven de re cursist zal en moet even ver komen ven als in de vervolgsituatie weinig of specifieke opdracht toegewezen om met maar het aanbod moet er wel zijn geen beroep gedaan wordt op de schrif een bronnenonderzoek op zoek te gaan analfabeten hebben niet alleen veel taal telijke vaardigheden het doel van veel naar een theoretische valide ring van vaardigheden nederlands te leren ze vrouwen ligt bijvoor-

beeld binnen het mogelijke alfa nt2 trajecten hebben ook nog een andere inhaalma domein van de maatschappelijke red noevre te maken op het vlak van samenwerking literatuur dievaardigheden bijvoorbeeld zoals het er moet dus werk gemaakt worden van lieve van hoetighem i s m dirk leren van reflectieve strategische en geïntegreerde trajecten waarbij de ont eggermont jan faes inge schuurmans cognitieve vaardigheden de weg om brekende taalvaardigheid nederlands rien vanderheyden isolde vandewalle igna nederlands te leren zal dus veel langer geleidelijk en samen met de beroeps en verhagen en els vertinden 2002 visie zijn dan voor de gemiddelde nt2 leer andere vaardigheden wordt verworven basiseducatie alfabetisering in het nederlands ders de praktijk van het alfa nt2 er is vaak een groot verschil tussen de als tweede taal mechelen vocb te bestellen onderwijs in vlaanderen blijkt dit ook te visie en de praktijk om organisatori bij sam dellens vocb kardinaal bevestigen de leerwensen en leermo sche en financiële redenen worden vaak mercierplein i 2800 mechelen geletterdheid in de lage landen meer dan 10 van de volwassenen in nederland en ongeveer 15 in dit nummer deze en andere ontwikkelingen waren voor de van de volwassenen in vlaanderen functioneert op een laag nederlandse taalunie aanleiding een werkgroep in het leven te niveau van geletterdheid dat wil zeggen dat deze volwassenen roepen die zich zou gaan buigen over laaggeletterdheid in zelfs met eenvoudige alledaagse lees en schrijftaken moeite nederland en vlaanderen de bedoeling is onder meer na te gaan hebben dat gaat over veel mensen meer dan een miljoen in hoe en op welke terreinen er meer samengewerkt kan worden nederland en 800 000 in vlaanderen dat bleek enige tijd gele tussen beide landen bijvoorbeeld in de vorm van een gemeen den uit een internationaal vergelijkend onderzoek naar de graad schappelijk referentiekader hoe beide landen aansluiting kun van geletterdheid van volwassenen het international adult nen blijven houden bij de snelle technologische ontwikkelingen literacy survey ofweiials onderzoek ook op andere manieren en hoe ze sociale uitsluiting van laaggeletterden zoveel mogelijk was analfabetisme van volwassenen de afgelopen jaren in kunnen voorkomen die werkgroep van de taalunie bestaande nederland en vlaanderen al onder de publieke aandacht uit christine ceulemans en tine van tendeloo voor vlaanderen en gebracht zie bijvoorbeeld het artikel van elia bohnenn in het elia bohnenn carry van de guchte en jeanne kurvers voor vorige nummer van alfa nieuws en dat van lieve van hoetighem nederland is inmiddels aan de slag gegaan 20 alfa nieuws nummer 3 september 2003